

Motion till riksdagen 2005/06:So636

av Mikael Oscarsson och Dan Kihlström (kd)

Stödet till familjen

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anta ett handlingsprogram för hur familjen skall stödjas i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över vilka regler som missgynnar familjer och äktenskap.¹
3. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen återkommer till riksdagen med förslag om ett familjeutskott.²

¹ Yrkande 2 hänvisat till SfU.

² Yrkande 3 hänvisat till UU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Sedan 1970-talet gäller en neutralitetsprincip med avseende på äktenskap och familj i svensk socialdemokratisk politik. Denna innebär kortfattat att ingen samlevnadsform ska främjas framför de andra. Trots detta har den s.k. kärnfamiljen visat sig vara mer framgångsrik än många kanske förväntat sig och ca 70 procent av alla barn bor alltså med båda sina biologiska föräldrar.

Engelska Labour stöder äktenskap och familj

Till skillnad från Sverige har den engelska Labourregeringen uttalat att de vill satsa på äktenskap och familj. Tony Blair har formulerat ett program som handlar om stöd till dagens utsatta familj. Låt oss få citera: ”Vi vill stärka den äktenskapliga institutionen och hjälpa till så att fler äktenskap lyckas. Visserligen finns det i dag många ensamstående föräldrar som uppfostrar sina barn minst lika framgångsrikt som någon fullständig familj. Men äktenskapet är ändå den säkraste grunden för barns uppväxt och den samlevnadsform som majoriteten av befolkningen väljer. Familjen behöver stöd både praktiskt och ekonomiskt, när det gäller utbildning, hälsa, social service, lag och ordning.”

Labourregeringen har insett att nästan allt regeringen gör har en inverkan på familjer: den kan främja, försumma och till och med förstöra för familjerna. Därför måste alla beslut som regeringen tar konsekvensbeskrivas utifrån hur familjerna drabbas.

Samhällets positiva stödjande roll, mera angelägen än någonsin, är den nya engelska linjen. Konkret betyder det att alla familjer ska ha tillgång till familjerådgivning, att barnfattigdomen bekämpas, att äktenskapen stärks och att allvarliga familjeproblem som våld och tonårsgraviditeter ska hanteras på stödjande sätt.

Unicef: Barnkonventionen lyfter fram familjen

Genom sin positionering ställer sig Sverige också vid sidan av internationella organisationer som FN:s barnfond Unicef. I proposition 2003/04:47 framhåller exempelvis regeringen mycket riktigt att: ”Barnkonventionen innehåller fyra grundläggande principer som skall vara styrande för tolkningen av övriga artiklar, men som också har en självständig betydelse. Det är principen om icke-diskriminering (artikel 2), principen om barnets bästa (artikel 3), rätten till liv och utveckling (artikel 6) samt rätten att få komma till tals och bli respekterad (artikel 12).”

Däremot framkommer ingenting av det som Unicef framhåller i sina formuleringar, när den svenska regeringen skriver om barnkonventionen. Under rubriken ”Barnkonventionen lyfter fram (highlights) och försvarar familjens roll i barnens liv” skriver Unicef: ”In the preamble and in article 5, article 10 and article 18, the Convention on the Rights of the Child specifically refers to the family as the fundamental group of society and the natural environment

for the growth and well-being of its members, particularly children. Under the Convention, States are obliged to respect parents' primary responsibility for providing care and guidance for their children and to support parents in this regard, providing material assistance and support programmes. States are also obliged to prevent children from being separated from their families unless the separation is judged necessary for the child's best interests."

Stöd till familjen är för barnets bästa

Sveriges inställning till äktenskap och familj är obsolet och har visat sig vara till förfång för många vuxna, men framförallt för barnen. Sverige skulle behöva motsvarande tankesätt om äktenskap och familj som Labour har. Några fakta från svenska familjer talar sitt tydliga språk. Varje år skiljs ca 50 000 par. Därmed har Sverige Europas och förmodligen världens högsta skilsmässofrekvens. Enligt Valfärdsbokslutets ordförande Joakim Palme, som också är ansvarig för utredningen SOU 2001:55, träffar var tredje skilsmässobarn inte ena föräldern. Förekomsten av psykosomatiska besvär är relativt vanliga bland svenska barn och ungdomar. Var tredje 10–18-åring har flera gånger i veckan huvudvärk, magont eller sömnsvårigheter. Enligt samma utredning är det vanligt bland svenska barn att känna sig stressad. Denna situation förbättras inte av separationer.

Föräldrautbildning

Enligt lag ska familjerådgivningsbyråer finnas i landets alla kommuner. Det är bra, men det räcker inte. Verkligheten är en annan, ca 30 000 söker varje år hjälp och köerna är ofta långa. Ökade resurser måste satsas på familjerådgivning och föräldrautbildning.

Ett barnomsorgskonto som ger möjlighet att välja att själv ta hand om barnen när de är små bör införas. Kristdemokraterna utvecklar denna tanke i sin budgetmotion.

Just efter första barnets födelse är påfrestningarna stora och skilsmässorisken kraftigt förhöjd. Då behövs allt stöd och då är man dessutom mest motiverad för en föräldrautbildning som stärker den nya familjebildningen. En sådan utbildning borde erbjudas föräldrarna på barnavårdscentralerna.

Ekonomiska aspekter

I flera fall är det också ekonomiskt lönsamt att skiljas. Vid bedömning av bostadsbidrag är det oftast en nackdel för sammanboende att bli likabehandlade med makar, eftersom behovsprövning då sker på den sammantagna inkomsten. Underhållsstödet är ett annat exempel. Dessa regler som innebär att människor förlorar ekonomiskt på att gifta sig, eller vinner på att skilja sig, måste ändras.

Fel! Okänt namn på

Familjeutskott

Familjepolitiken är idag svår för en enskild att få ett samlat grepp över. Även för politiker saknas det ofta konsekvensbeskrivningar av de fattade besluten.

Bostadsförsörjningsstöd hanteras i ett utskott, barnbidragen i ett annat, förskoleverksamheterna i ett tredje osv. Därför borde ett familjeutskott inrättas.

Stockholm den 29 september 2005

Mikael Oscarsson (kd)

Dan Kihlström (kd)